

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/92/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112222697
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2012:8112222697.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcov: 1/ Ing. D. K. ml., nar. X.XX.XXXX, 2/ G. K., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom C., Y. XXXX/XX, obaja právne zastúpení JUDr. Martinom Staroňom, advokátom, Prešov, Hlavná 89, proti žalovaným: 1/S. H., nar. XX.X.XXXX, bytom D. D. - Y., D. XXXX/XX, právne zastúpenému JUDr. Jánom Garajom, advokátom, Prešov, Ul. Floriánova 2, 2/ MUDr. N. T., nar. XX.X.XXXX, 3/ P. T., nar. XX.XX.XXXX, žalovaní v 2. a 3. rade bytom C., G. XX, obaja zastúpení JUDr. Jánom Garajom, advokátom, Ul. Floriánova 2, Prešov a JUDr. Ladislavom Lukáčom, advokátom, Hlavná 19, Prešov, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o návrhu žalobcov na vydanie predbežného opatrenia, o odvolaní žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 17C/147/2012-36 z 30.7.2012, zhodou hlasov členov senátu takto

rozhodol:

Odvolanie žalovaného v 1. rade o d m i e t a .

Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zakázal žalovaným v 2. a 3. rade akokoľvek nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXXX k. ú. C., rodinný dom č. súp. XXXX postavený na pozemku KNC parcelné č. 7581, zastavané plochy a nádvoria o výmere 353 m² a KNC parcelné č. 7582, záhrady o výmere 212 m², a to najmä tieto scudzíť, predať, darovať, akokoľvek zaťažiť, dať do zálohy, zriadiť zabezpečovacie právo, či prenajať, a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na OS Prešov č. 17C/142/2012.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa právne odôvodnil ust. § 102 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. e/, f/, ods. 4 O.s.p. a vecne len stručným odôvodnením, že sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu žalobcov na nariadenie predbežného opatrenia.

Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie všetci žalovaní. Poukazujú na to, že žalobcovia sa vo veci samej domáhajú určenia vlastníckeho práva s nastolenými predbežnými otázkami o neplatnosti právnych úkonov, ktorými boli zrealizované prevody vlastníckeho práva dotknutých nehnuteľností z nich na žalovaného v 1. rade a potom zo žalovaného v 1. rade na žalovaných v 2. a 3. rade. V tomto konaní však nemožno riešiť otázku neplatnosti dobrovoľnej dražby, ktorou nehnuteľnosti do vlastníctva nadobudol od žalobcov žalovaný v 1. rade. Neplatnosti dobrovoľnej dražby nie je možné sa domáhať v inom ako samostatnom konaní o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby podľa § 21 ods. 2 zák. č. 257/2002 Z.z., pričom prípadná takáto žaloba môže byť účinne podaná len v trojmesačnej hmotnoprávnej lehote. Zákonná výnimka týkajúca sa možnosti podania žaloby po tejto lehote nie je vo veci splnená, pretože žalobcovia nemali v čase príklepu licitátora hlásený trvalý pobyt podľa osobitného predpisu na predmete dražby a žiadny trestný čin nesúvisel, ani nesúvisí s realizovanou dražbou. Nesúhlasia ani s ďalšou

argumentáciou žalobcov poukazujúcou na to, že žalovaný v 1. rade chce „ako keby dvakrát“ vymáhať tú istú pohľadávku a to jednak od nich a jednak od spoločnosti KOVOZAM, s.r.o.. Toto nie je pravdou, pretože sa jedná o dve samostatné od seba nezávislé záväzky. Žalovaní v 2. a 3. rade nadobudli tieto nehnuteľnosti od žalovaného v 1. rade dobromyseľne pre seba, investovali do nich nemalo finančných prostriedkov. Predali svoj byt, v ktorom mali bývanie, aby mali dosť peňazí nielen na kúpu, ale aj na rekonštrukciu nehnuteľnosti. Nemajú žiadny úmysel nehnuteľnosti scudziť, predať, darovať, ani ich inak zaťažiť. Žalobcovia nepreukázali, že by takáto obava mohla hroziť. Nie sú tak dané podmienky na dočasnú úpravu pomerov ako vyplýva z ust. § 102 ods. 1 O.s.p.. Žalobcovia len všeobecne tvrdia, že by sa veľmi skomplikovala ich situácia ohľadom zápisu vlastníckeho práva, ak by došlo k zmene zápisov i prevodu nehnuteľnosti z nich na tretiu osobu. Podľa ich názoru u žalobcov ide vo veci o svojvoľné a zrejme bezúspešné uplatňovanie práva a nie sú splnené podmienky pre vydanie predbežného opatrenia. Navrhujú preto, aby uznesenie súdu prvého stupňa odvolací súd zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Uplatnili si aj nárok na náhradu trov konania.

Žalobcovia vo vyjadrení k podanému odvolaniu opätovne poukazujú na skutočnosti, ktorými odôvodňovali žalobu vo veci samej. Zdôrazňujú, že ide o žalobu o určenie vlastníckeho práva a nie o žalobu o neplatnosť dobrovoľnej dražby. Dôvod na neplatnosť úkonov o prevode vlastníctva sa dozvedeli žalobcovia až potom, čo bola uplatnená pohľadávka žalovaným v 1. rade proti spoločnosti KOVOZAM, s.r.o.. Zmluva o pôžičke zo dňa 18.8.2008 a i na ňu nadväzujúca zmluva o zriadení záložného práva sú neplatné. Neplatnosť právneho úkonu nastala priamo zo zákona. Dobrovoľná dražba sa vykonala na základe neexistujúceho záložného práva. V čase výkonu dobrovoľnej dražby žalobcovia nevedeli, že žalovaný v 1. rade považuje zmluvu o pôžičke zo dňa 18.8.2008 za neplatnú, čím je neplatná aj záložná zmluva z 12.2.2010, ktorá bola podkladom pre výkon dobrovoľnej dražby. Preto sa nemohli ani v trojmesačnej lehote domáhať žalobou neplatnosti dražby. V konaní ide o žalobu o určenie vlastníckeho práva, nie o žalobu o neplatnosť dražby, ktorá sa podáva v prípade, že sú porušené procesné pravidlá a postupy dobrovoľnej dražby. Podľa ich názoru podmienky na vydanie predbežného opatrenia sú dané a splnené. Okrem poukazu na záložné právo v prospech banky, ktoré bolo zriadené už žalovanými v 2. a 3. rade, žalobcovia poukazujú aj na to, že v prípade scudzenia nehnuteľností, nikdy nedosiahnu svoje vlastnícke právo späť. Okrem scudzenia nehnuteľnosti žalovaní v 2. a 3. rade môžu nehnuteľnosti zaťažiť záložným právom, vecným bremenom alebo predkupným právom, čím sa taktiež znemožní návrat vlastníckeho práva v prospech žalobcov. Navrhujú preto, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd prejednal podané odvolanie bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.). Posudzoval oprávnenosť podania odvolania žalovanými a po závere o oprávnenosti podania odvolania žalovanými v 2. a 3. rade preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a dospel pritom k záveru, že odvolanie podané žalovaným v 1. rade je odvolaním podaným neoprávnenou osobou a odvolaniu žalovaných v 2. a 3. rade nie je možné vyhovieť.

Subjektívna legitímácia na podanie odvolania je priznaná v zmysle ust. § 201 veta prvá O.s.p. predovšetkým účastníkovi konania. Takúto legitímáciu na podanie odvolania nemá však účastník konania bez ďalšieho. Z povahy odvolania ako riadneho opravného prostriedku vyplýva, že odvolanie môže podať len ten účastník, ktorému nebolo rozhodnutím súdu prvého stupňa plne vyhovené, prípadne ktorému bola týmto rozhodnutím spôsobená iná určitá ujma na jeho právach. Rozhodujúcim je pritom výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa, pretože existenciu prípadnej ujmy možno posudzovať len z procesného hľadiska. Pri tomto posudzovaní nemožno brať do úvahy subjektívne presvedčenie účastníka konania, ale len objektívne skutočnosti, že rozhodnutím súdu mu bola spôsobená určitá hoci aj nie príliš významná ujma, ktorú možno odstrániť zrušením alebo zmenou napadnutého rozhodnutia. Oprávnenie podať odvolanie tak svedčí len tomu účastníkovi, v ktorého neprospech vyznieva porovnanie najpriaznivejšieho výsledku, ktorý súd prvého stupňa pre účastníka mohol založiť svojim rozhodnutím, a výsledku, ktorý svojim rozhodnutím skutočne založil, ak je zároveň spôsobená ujma odstrániteľná tým, že odvolací súd napadnuté rozhodnutie zruší alebo zmení.

V predmetnej veci podal odvolanie žalovaný v 1. rade. Z výroku rozhodnutia súdu prvého stupňa však nevyplýva taká ujma na právach žalovaného v 1. rade, ktorá by mohla byť odstránená rozhodnutím odvolacieho súdu. Za takéhoto stavu žalovaný v 1. rade nie je osobou oprávnenou podať odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa, ktorým bola uložená povinnosť iba žalovaným v 2. a 3. rade. Z týchto dôvodov podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. odvolací súd odvolanie žalovaného v 1. rade proti uzneseniu súdu prvého stupňa odmietol.

Predmetný návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol podaný súčasne s návrhom na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Žalobcovia sa domáhajú uloženia zákazu žalovaným v 2. a 3. rade disponovať s nehnuteľnosťami.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov, alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne vydá predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Súdna prax citované ustanovenie vykladá tak, že pod pojem „dočasná úprava pomerov účastníkov“ možno zahrnúť aj dočasné obmedzenie dispozície s majetkom z dôvodu ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Toto stanovisko súdnej praxe je aj v súlade s názorom uznávanej odbornej literatúry, podľa ktorej po začatí konania možno vydať predbežné opatrenie aj vtedy, ak treba dočasne upraviť pomery účastníkov, lebo je odôvodnená obava, že by výkon rozhodnutia, ktoré bolo alebo bude v konaní vydané, mohol byť ohrozený. Pri nariaďovaní predbežného opatrenia, pri súčasnej zákonnej úprave postupu ako vyplýva z ust. § 102 v spojení s ust. § 74 O.s.p. sa žiada, aby žalobca preukázal (osvedčil) jednak sám nárok a jednak, že je tu obava z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. Konanie o predbežných opatreniach v dôsledku zmien O.s.p. vykazuje oproti konaniu vo veci samej celý rad špecifik, z ktorých jedným je nemožnosť zrušenia rozhodnutia súdu prvého stupňa o predbežnom opatrení ani v prípade inak daných dôvodov týkajúcich nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia, či iných majúcich za následok prípadné odňatie možnosti konať pred súdom. V konaniach o predbežných opatreniach ustupuje do úzadia tzv. dvojinštančný proces. Zákonodarca uprednostnil hľadisko čo najväčšej rýchlosti konania, hoci aj za dosť absurdnú cenu odstránenia všetkých nedostatkov činnosti súdu prvého stupňa, teda aj praktického vykonania celého konania o predbežnom opatrení odvolacím súdom. Preto aj v prejednávanej veci bolo potrebné zamerať sa len na to, či sú tu procesné dôvody nariadenia predbežného opatrenia v smere naznačenom vyššie a odvolací súd ustálil, že dôvody na nariadenie predbežného opatrenia sú dané. Odvolací súd tým nejudikuje záver o tom, že žaloba o určenie vlastníckeho práva je dôvodná a nejudikuje ani záver o platnosti či neplatnosti úkonov, ktoré bude treba posúdiť v rámci predbežných otázok (podľa hmotného práva) pre rozhodnutie o podanej žalobe. Každopádne však žaloba smeruje k ochrane vlastníckeho práva. O takúto ide vždy v konaní o určenie vlastníckeho práva. Pri každej takejto požiadavke smerujúcej k ochrane vlastníckeho práva potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov vyplýva už z potreby zachovania stavu veci existujúceho tu v čase uplatnenia práva do skončenia konania vo veci (do právoplatného vyriešenia otázky existencie alebo neexistencie tvrdeného vlastníckeho práva, resp. obdobného práva navrhovateľa predbežného opatrenia - majúceho logický protiklad v podobe opaku, čiže v podobe neexistencie formálne nasvedčujúceho práva na strane tej osoby, voči ktorej návrh smeruje.) Táto potreba je totiž daná nutnosťou zamedzenia takým úkonom osoby zúčastnenej v konaní na jeho počiatku (a ktorým zároveň v čase uplatnenia práva prinajmenšom formálne tvrdené právo nasvedčuje), v dôsledku ktorých by ani prípadný úspech požiadavky uplatnenej návrhom vo veci samej, nemohol viesť k vyznačeniu nového (rozumej rozsudkom ustáleného, či len deklarovaného) stavu v katastri nehnuteľnosti, nakoľko by tomu mohol zabrániť práve nedostatok účasti v konaní aj tej osoby, na ktorú by niektorý z účastníkov (spravidla vlastník z formálne mu nasvedčujúcim, z určitého dôvodu však spochybneným vlastníctvom) ešte pred právoplatnosťou príslušného rozhodnutia súdu na jeho zápis v katastri nehnuteľnosti previedol vlastnícke právo, a tak by tu v čase potreby vyznačenia stavu vlastníckych práv na základe rozhodnutia súdu vo veci samej už ako vlastník figurovala iná - tretia osoba. Z týchto dôvodov je odvolací súd toho názoru, že zákonné procesné podmienky pre vyhovieť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zákazom dispozície s nehnuteľnosťou boli dané. Navyiac, ak žalovaní aj v odvolaní tvrdia, že nemajú záujem tieto úkony realizovať, potom vyznieva ako nelogická odvolacia ich námietka brániaca sa voči uloženému zákazu.

V tejto súvislosti sa žiada zdôrazniť to, že navrhovateľ predbežného opatrenia je prípadne aj zodpovedný za ujmy, ktoré vzniknú tomu, komu takýto zákaz dispozície bol uložený a to v prípadoch, aké má na mysli ust. § 77 ods. 3 O.s.p..

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

Odvolací súd nerozhodoval o trovách odvolacieho konania, pretože aj o týchto trovách súvisiacich s nariadeným predbežným opatrením postupom podľa § 145 ods. 1 O.s.p. rozhodne súd v rámci konania vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.